

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

**Силабус навчальної дисципліни
«Практична психодіагностика в індивідуальній та груповій роботі»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС. Семестр: II 1 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За формою навчання денна або заочна -час і місце (номер лекційного залу, аудиторії, лабораторії, студії тощо) проведення навчальної дисципліни визначається відповідно до затвердженого розкладу занять. м. Одеса, Воробйова,11
Викладач(-і)	Євген Опря, д.мед.н., професор, завідувач кафедри Тетяна Чернова, к.мед.н., доцент кафедри Ольга Донець, к.мед.н., доцент кафедри Костянтин Шевченко-Бітенський, д.мед.н.,доцент кафедри Фучеджі Весна Дмитрівна, к.юр.н., доцент Макарова Ірина Володимирівна,к.псих.н., асист Пенова Інга Костянтинівна, к.псих.н., асист.
Контактна інформація	E-mail: tatyana.chernova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 четвер, з 9.00 до 12.00 субота Онлайн консультації за домовленістю з викладачем з 16.00 до 18.00 у будні, з 9.00 до 12.00 субота Посилання на онлайн-консультації надається кожній групі під час занять окремо

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами під час консультації аудиторно (очно) або дистанційно у форматі Microsoft Teams, а також через електронну пошту, соціальні мережі, телефон. При цьому необхідно вказувати своє прізвище, ім'я, курс, факультет та назву курсу. Вирішення робочих питань можливо за вказаним номером телефону.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Практична психодіагностика в індивідуальній та груповій роботі» є планова підготовка майбутніх психологів, які в змозі забезпечити розв'язання надзвичайно актуальних фахових завдань. Курс повинен сприяти формуванню професійної компетентності майбутніх практичних психологів в галузі охорони здоров'я, що дозволить їм надалі проводити збір емпіричних даних в рамках реалізації різноманітних досліджень, зокрема, психологічної діагностики хворих з невротичними та психічними розладами; ефективно організовувати і проводити різні види психологічної практики.

Мета навчальної дисципліни — ознайомити здобувачів освіти з основними психологічними теоріями та методами психофізіологічних досліджень, з основними поняттями діагностичної психології, а також закономірностями визначення валідних та надійних діагностичних суджень; з основами конструювання та особливостями використання різновидових діагностичних методик. Крім того, метою дисципліни є необхідність

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

сформувати у здобувачів освіти компетенції, що наведені нижче у вимогах до рівня освоєння курсу.

Завдання дисципліни: Здобувачі освіти в процесі вивчення дисципліни отримують знання і навички що дозволить їм зрозуміти сутність процесу діагностики, а також сприятиме самостійному опрацюванню ними різноманітної наукової літератури;використовувати найбільш основні психологічні закономірності, які слід враховувати як при теоретичному дослідженні, так і при інтерпретації його результатів;досконало володіти теоретичними основами та найважливішими концептуальними положеннями побудови різноманітних діагностичних процедур;знати і вміти дотримуватись основних вимог щодо організації та специфіки проведення психологічного дослідження; виробляти здатність до формулювання робочих гіпотез та визначення дослідницьких завдань;оволодівати основними дослідницькими техніками при діагностиці найрізноманітніших психологічних явищ; засвоювати необхідні вміння щодо володіння інструментарієм для перевіркиоб'єктивності і точності одержаної інформації.

Очікувані результати

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- особливості трудової діяльності медичного працівника, її структуру та суть;
- психологічний інструментарій з метою виявлення психологічних особливостей медичного працівника та здійснення ефективного психологічно його супроводження на усіх етапах його професійного життя;
- методи дослідження біоритмів людини, визначення працездатності людини,
- оцінювати психологічні якості людини, характеристики уваги людини при обробці інформації, визначення хронотипу людини і його вплив на безпеку праці, методи вивчення стресу та його попередження;
- розуміння основних теоретичних понять, термінів, законів та закономірностей психологічної науки;
- здатність добирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

вміти:

- застосовувати теоретичні знання до розв'язання психолого-практичних проблем роботи в сфері охорони здоров'я;
- проводити психодіагностику індивідуальну і групову;
- здійснювати розробки-рекомендації по удосконаленню і підвищенню ефективності роботи медичних працівників як в індивідуальній, так і спільній діяльності
- здатність і готовність брати участь у наукових клініко-психологічних дослідженнях з проблематики клінічної психології, аналізувати психологічні феномени та їх динаміку;
- здатність і готовність до особистісного та професійного самовдосконалення, саморозвитку.
- вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

Кінцеві цілі дисципліни

1. Осмислювати професійні завдання, проблеми і задачі системно, саногенно та оцінювати з позицій гуманістичних духовних цінностей.
2. Демонструвати розуміння сутнісного змісту категорій, теоретичних понять і законів психології та здатність оперувати ними у професійній діяльності

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

3. Виявляти і прогнозувати тенденції перебігу особистісних, міжособистісних та групових психічних процесів на основі знання їх закономірностей.
4. Здійснювати пошук необхідної для професійної діяльності інформації з різних джерел, зокрема, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.
5. Вміти реферувати наукові джерела, обґрунтовуючи власні позиції щодо їх змісту, та робити самостійні висновки.
6. Спроможність самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій і технології психологічного супроводу й допомоги в галузі охорони здоров'я.
7. Вміти формулювати мету і завдання досліджень та розгортати їх відповідно до цих формулювань.
8. Критично аналізувати й оцінювати достовірність одержаних результатів психологічних досліджень, формулювати на їх основі аргументовані висновки.
9. Презентувати результати власних досліджень усно і письмово, зокрема, у формі тез, есе, за допомогою мультимедійних засобів.
10. Спроможність шукати власні способи вирішення психологічних проблем, що виникають у процесі професійної діяльності, аргументовано пропонувати їх зацікавленим суб'єктам.
11. Розуміти в усіх видах професійної діяльності важливість збереження та зміцнення соматичного і психічного здоров'я (власного й навколишніх), що інтегрується у почуванні стану загального благополуччя (згідно з стратегією ВООЗ).

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми навчання

Курс буде викладений у формі лекцій, практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Методи навчання.

У курсі використовуються словесні, наочні та інтегративні методи навчання. Під час вивчення дисципліни здобувачам освіти надається можливість засвоїти знання та вміння у форматі он-лайн з використанням ресурсів E-mail, ZOOM, Teams, Viber з урахуванням технічних можливостей кожного здобувача. Викладачі, закріплені за окремою групою, знаходяться в контакті в режимі он-лайн. Передбачена очна форма переважно для консультацій та відпрацювання практичних навичок з надання медико – психологічної допомоги на базі кафедри у встановлені дні та часи черговим викладачем.

Зміст навчальної дисципліни

1. Предмет, завдання і методи діагностичної психології
2. Психологічна сутність тестів та особливості їх використання
3. Соціальні та етичні аспекти тестування
4. Норми та інтерпретація тестових результатів
5. Надійність тесту Валідність тесту
6. Контент-аналіз та особливості його проведення.
7. Проективні методики та їх психологічна сутність
8. Психодіагностика міжособистісних відносин
9. Психодіагностика мотивації.
10. Психологічні особливості тестування інтелекту

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Основи загальної і медичної психології, психологічного здоров'я та міжособового спілкування [Текст] : підручник для студентів мед. училищ, коледжів, академій та інститутів медсестринства / І. Я. Губенко, О. С. Карнацька, О. Т. Шевченко. 3 - е видання, переробл. і доповн. Київ: ВСВ"Медицина", 2020. 312 с.
2. Медична психологія [Текст] : підручник для студ. мед. вищ. навч. закл. Т1. : Загальна медична психологія / за ред Г.Я.Пилягіної [Пилягіна Г.Я., Хаустова О.О., Чабан О.С., Аймедов К.В., Асеева Ю.О.]. Вінниця : Нова Книга, 2020. 288 с.

Додаткова

1. Матвієць Л.Г. Важливі підходи до налагодження комунікацій між лікарем і пацієнтом із залежністю від психоактивних речовин. *Сімейна медицина*. 2019. № 5-6. С.14-17.
2. Свінціцький А.С. Взаєморозуміння між лікарем і пацієнтом як запорука ефективності здійснюваного лікування. *Практикуючий лікар*. 2019. № 4. С. 61-65.
3. Психотерапія з психокорекційною роботою. Навчально-методичний посібник. / Автор-упорядник Михальченко Н.В. Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2018. 236 с.
4. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М.І. Мушкевич. Вид. 3-тє. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
5. USMLE Step 1 Lecture Notes: Behavioral Science and Social Science - 2018 by Kaplan Medical.
6. Основи медичної психології: навч.-метод. посіб. для студентів вищ. мед. навч. закл. IV рівнів акредитації та лікарів-інтернів / В. М. Ждан [та ін.]. Полтава : АСМІ, 2014. С. 249-250.

Електронні інформаційні ресурси

1. Указ Президента України "Про забезпечення створення безбар'єрного простору в Україні" <https://www.president.gov.ua/documents/5332020-35809>
2. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1324-18#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Розпорядження Кабінету Міністрів «Про затвердження складу міжвідомчої робочої групи з питань розроблення проекту Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні» <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-skladu-mizhvido-a134r>
5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо створення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення на 2009—2015 роки «Безбар'єрна Україна» <https://www.kmu.gov.ua/npas/232167617>
6. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення приміщень, що надаються дільничним виборчим комісіям звичайних виборчих дільниць для організації їх роботи та проведення голосування» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-2020-%D0%BF#Text>
7. Закон України «Про охорону дитинства». <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
8. Закон України «Про реабілітацію інвалідів в Україні» <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1545-2000-%EF>

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

9. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2000 р. № 1545 «Про схвалення Концепції ранньої соціальної реабілітації дітей з інвалідністю». <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z1197-07>
10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 08.10.2007 р. № 623 «Про затвердження форм індивідуальної програми реабілітації інваліда, дитини з інвалідністю та Порядку їх складання». <http://zakon.rada.gov.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належить *поточний контроль*.

Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на практичних заняттях.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів: усне опитування; тестові завдання; написання наукових повідомлень.

Поточне оцінювання здобувачів вищої освіти відбувається на кожному занятті (повинно бути опитано не менше 30% здобувачів вищої освіти). Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: “5”, “4”, “3”, “2”.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого.

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

Здобувач допускається до іспиту, якщо він виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Здобувачі заочної форми навчання допускаються до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній семестр і до початку екзаменаційної сесії виконали види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання результатів навчання під час іспиту

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Відповідь на перше теоретичне запитання	2
Відповідь на друге теоретичне запитання	2
Розрахунково-практичне завдання	1

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

Оцінка за іспит є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з одним десятковим знаком після коми.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.